

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

Sect. I. Vtrùm confessio sit necessaria ex Christi institutione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

obligari aliquando poenitentem ad declaranda scelerum peccata, de quibus antea confessus fuerat: Sic enim monialis, vel alia existimata virgo, cum re vera non sit, quando accusat se de peccatis contra castitatem, debet explicare, se iam non esse virginem, atque ideo declarare peccatum suum antiquum, quod iam confessa fuerat, ut declaret circumstantiam peccati praesentis, quod scilicet non sit virginis, iuxta sententiam satis communem, quod illa circumstantia faciat differre specie peccata. Item coniugatus qui cognovit consanguineam suae uxoris, postea peccat, quoties petit ab uxore debitum, & debet explicare suum incestum praeteritum, quem iam fuerat confessus, ad declarandum peccatum praesens. Item Sacerdos, qui filium spirituum vult instituire haerem, debet explicare peccatum illud praeteritum, quo genuit filium ad declarandum peccatum praesens de institutione eius in haerem: & sic in aliis multis casibus in quibus indistincte oportet declarare peccatum praecedens ad confessionem peccatorum praesentium: in quo nulla est difficultas, nec propterea excusari debet poenitens ab explicanda consuetudine praeterita, quando legitime interrogatur ad confessario in ordine ad medicinam applicandam pro peccatis praesentibus. Alioquin sequerentur gravissima inconuenientia: si aliquis per viginti annos concubinam quotidie iniiciens, semper in confessione diceret se illa sola vice cum ipsa peccasse. Quid hoc turpius excogitari posset, & magis contra finem, & reverentiam Sacramenti, de hoc tamen redibit fortasse iterum sermo infra, cum de circumstantiis aggrauantibus agemus, ad debeant in confessione explicari. Nunc iam veniamus ad secundam partem materialem explicandam, scilicet, confessionem externam.

DISPUTATIO XV.

De Confessione, & eius necessitate.

- SECT. I. *Utrum confessio sit necessaria ex Christi institutione.*
 SECT. II. *An ex Christi institutione confessio fieri possit cuilibet Sacerdoti.*
 SECT. III. *Quas personas, & quo tempore obliget praecipuum divinum confessionis.*
 SECT. IV. *Utrum propter periculum reincidenti in bona peccata obligentur de facto fideles ad confitendum frequentius, quam semel in anno.*
 SECT. V. *Utrum ex divino praecipuo obligentur poenitens ad confitendum per Interpretem, aut scripto, & utrum id fieri possit.*
 SECT. VI. *De necessitate confessionis ex praecipuo Ecclesiastico.*
 SECT. VII. *Quas personas, & quo tempore obliget hoc praecipuum Ecclesiasticum.*
 SECT. VIII. *De aliis qualitatibus confessionis.*
 SECT. IX. *Utrum confessio ex fine malo ita vitietur, ut Sacramentum sit irritum? Vbi, An alius poenitentia possit ex fine extrinseco vitari.*
 SECT. X. *Difficultates quaedam contra doctrinam praecedentem.*

PRIMUM agendum est de necessitate confessionis, postea vero agemus de eius obiecto, hoc est de peccatis quae debent, vel possunt esse materia confessionis.

P. Ioan. de Lugo de Poenitentia.

SECTIO I.

Utrum confessio sit necessaria ex Christi institutione?

DUPLEX est necessitas, scilicet, medijs, & praecipui. De utraque diximus satis disp. 3. de Sacramento. Euch. ubi dixi, necessaria necessitate medijs esse illa, sine quibus salus obtineri non potest, & quae conducunt positine ad ipsam salutem. Vnde Sacramentum poenitentiae homini adulto lapso in peccatum mortale post Baptismum est necessarium necessitate medijs ad salutem, in re, vel in voto, quia sine hoc Sacramento re ipsa suscepto; vel certe sine eius voto, quod in contritione includitur, saluari nequit: & quidem Sacramentum ipsum, quando suscipitur, vel votum ipsum conducit positine ad primam gratiam, sine qua salus esse non potest, quare merito dicitur medium necessarium ad salutem in re, vel in voto. De hoc tamen diximus satis loco cit.

Rursus possumus in confessione considerare duplicem necessitatem; alteram ortam ex Christi institutione, & praecipuo; alteram ex praecipuo Ecclesiae. De utraque dicendum est, & prius de prioribus. Circa quam varij fuerunt errores, quorum aliquos refert Suar. disp. 17. sect. 1. & disp. 35. sect. 1. quae res, quia ad dogmata pertinet, spectat magis ad controuersias, qui hoc aduersus antiquos, & modernos haereticos late confirmant. Videri possunt Bellarm. tom. 2. disp. 4. generalis lib. 1. P. Valent. in controuersis lib. de numero Sacramentorum c. 4. & lib. de necessitate confessionis, & in praesenti disp. 7. q. 1. Petrus de Soto in confessione Catholica fidei contra confessionem Viremburgensem, Roffensis art. 6. contra Lutherum, Alphonsus de Castro aduersus haereticos, verbo poenitentia. Ruardus de Taper ab art. 3. Echius in Enchiridio locorum communium, loco 8. & 9. qui hoc dogma ex professo confirmant.

Primus error est, quem refert Glossa prima Ioannis Thentonicus de poenitentia dist. 5. quod confessio instituta fuerit à Deo in Paradiso, quando exegit ab Adam confessionem, quam clarius petit postea à Cain dicens, ubi est frater tuus? quem errorem impugnat Nauarrus illa dist. 5. de poenitentia n. 1. & seqq.

Secundus error relatus ibidem est, quod fuerit instituta Iosue 7. cum Iosue dixit ad Achor, da gloriam Domino, ac confitere, & indica mihi, quid feceris, ne abscondas, &c. Tertio alij relati ibidem dicunt, quod fuit instituta Iacobi c. 5. in illis verbis, confitemini alterutrum peccata vestra: Vnde in cap. final de poenitent. dist. 1. dicitur, sequendam esse institutionem Apostoli dicentis, confitemini alterutrum, &c. Quarta sententia, quae tenet illa glossa, est, quod haec obligatio inducta est consuetudine vniuersalis Ecclesiae, & sine vlla auctoritate scripturae. Idem etiam dicit glossa in c. omnis utriusque sexus, de poenit. & remittit quem errorem sequuntur, & tuerentur haeretici moderni; quibus prauius fuit Erasmus in Dialogo inscripto pietas puerilis, quem licet excusare velint Palatius dist. 17. q. 5. & Nauarrus supra, sed re vera idem Etalms super Hieronymum in Epitaphio Fabiola ad Oceanum, dicit confessionem secretam nodum fuisse institutam tempore Hieronymi, sed tantum publicam & generalem, postea vero salubriter institutam, si tamen ea bene vtantur Clerici, & Laici. In eodem puncto errauit etiam Rhenanus super Tertull. lib. de poenit. & alij, quos affert Bellar. Quibus addi possunt Hugo de sancto

X Victore,

Victore, & Bonaventura, quos affert Vázquez 9. 90. artic. 1. dub. 1. num. 5. & 6. qui iniquant hoc Sacramentum fuisse quidem à Christo institutum, non tamen cum necessitate ex parte penitentis, sed pro ipsius arbitrio. Denique Caietan. apud eundem Vázquez docet, ex illis verbis: *quorum remissionis peccata*, &c. Ioan. 20. non colligi præceptum confessionis, quod ipsum dixerat Scot. in 4. dist. 17. q. 1. licet neuter præceptum illud divinum neget, quod posuit ex traditione saltem haberi. Catharinus etiam lib. contra Caiet. c. de penit. Navari. de penit. dist. 5. super Glossam primam n. 31. & alij tribunt Caietano, quod dixerit in prædictis verbis Christi Ioan. 20. non fuisse à Christo institutum auricularem confessionem, ut auricularis est, sed institutum Sacramentum: quod verò Confessio fiat publica, vel secreta, reliquum esse determinationi Ecclesiæ. Ab hoc tamen se purgat ipse Caiet. tom. 3. opus. 15. art. 5. dicens, se tantum voluisse, quod Ecclesiæ determinationi relicto sit, an peccata publica necessariiò essent publicè confitenda, an non: de hoc enim potest Ecclesiæ sancire, quod voluerit; non verò quod peccata secreta publicè à penitente manifestentur.

Conclusio Catholica est, confessionem Sacramentalem institutam esse à Christo Domino, & præceptam. Hæc est de fide, & habetur in Concil. Constant. sess. 8. ubi damnatur hic error septimus Viclephi: *Si homo fuerit debite contritus, omnis confessio exterior est sibi superflua, & inutilis*, quem eundem errorem damnat Martinus V. in Bulla confirmationis eiusdem Concilij, ubi definit, quod ex necessitate salutis omnis Christianus, etsi habuerit contritionem, debet confiteri, si habuerit copiam Sacerdotis idonei. Item Leo Papa X. inter alios Lutheri articulos damnat hunc octavum, quod scilicet, non esset confitenda venialia, nec omnia mortalia: & nonum, quod, qui omnia confitetur, nihil misericordie Dei ignoscendum relinquit. Eundem errorem damnauit Sixtus IV. in quodam Petro Oxoniensi, qui dicebat, confessionem hanc humano instituto, & consuetudine Ecclesiæ cœpisse; contra quem Alphonsus Carrillo Archiepiscopus Toletanus auctoritate Papæ de consilio Doctorum Theologorum declarauit hæreticas has propositiones prædicti Petri: *Confessionem peccatorum in specie ex vniuersali Ecclesiæ statuto, non diuino iure competentem esse: peccata mortalia, quoad culpam, & penam alterius seculi absque confessione, sola cordis contritione, prauas verò cogitationes sola displicentia deleri. Confessionem non necessariò fore secretam. Non esse quemquam secundo absoluendum, nisi peracta pœnitentia. Papam non posse penam Purgatorii remittere, nec dispensare super his, quæ vniuersali Ecclesiæ statuit, Sacramentum pœnitentiæ, quoad collationem gratiæ, esse institutionis naturæ, & non noui, aut veteris Testamenti. Quam declarationem Sixtus IV. cum Cardinalium Concilio confirmauit, ut habetur in extrauaganti, quæ incipit, *licet ea*: & habetur in summa Conciliorum, & apud Castro verbo, *Confessio*, dicunt autem originale conservari in Ecclesiæ Toletana. Denique clarissimè definita est hæc veritas in Trident. sess. 14. c. 1. & 5. & canon. 6. 7. 8. & 9. Vbi aperte traditur, Christum Dominum Ioan. 20. hoc Sacramentum instituisse, quod ante ipsius aduentum non fuerat, dum, scilicet, dixit: *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt. Quotam in signi facto*, (inquit Concilium cap. 1.) *& verbis tam perspicuis, potestatem remittendi, & retinendi peccata ad reconciliandos fideles post Baptismum lapsos, Apostolis, & eorum legitimis successoribus**

fuisse communicatam, vniuersorum Patrum consensus semper intellexit, & cap. 5. addit: ex institutione Sacramenti Pœnitentiæ iam explicata vniuersa Ecclesiæ semper intellexit, in si uiam etiam esse à Deo integram peccatorum confessionem, & omnibus post Baptismum lapsis iure diuino necessariam existere, quia Dominus Iesus Christus de terris ascensus ad Cœlos, Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit, tanquam Præsides, & iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Christi fideles ceciderint, quo pro potestate clauium, remissionis, aut retentionis peccatorum, sententiam pronuncient. Constat enim, Sacerdotes iudicium hoc incognita causa exercere non potuisse, neque aquiratem quidem illis in penis iniungendis seruare potuisse, si in genere duntaxat, & non potius in specie, ac sigillatim sua ipsi peccata declarassent, &c. & postea in fine illius capitis damnat eos, qui dicunt, institutionem confessionis ortam à Concil. Lateran. Dieque enim, (inquit) per Lateranense Concilium Ecclesiæ statuit, ut Christi fideles confiterentur, quod iure diuino necessarium, & institutum esse intellexerat, sed ut præceptum confessionis, saltem semel in anno, ab omnibus, & singulis, cum ad annos discretionis peruenirent, impleveretur, &c. Sanctorum Patrum testimonia plura per singula sæcula congerit Bellarm. loco citato.

Plura etiam loca sacre Scripturæ affert, sed potissimum est illud Ioan. 20. ex quo Sacramenti institutionem, & confessionis necessitatem colligit Tridentinum in verbis adductis. Vis autem illationis, ommissis aliis explicandi modis, consistit in eo, quod Christus constituerit Sacerdotes non solum iudices arbitrios, seu quos pro suo arbitrio possent penitentes adire pro venia peccatorum, sed indices necessarios, quæ quibus venia obtineri non possit: quod quidem potissimè colligitur ex illo verbo, *retinueritis*, seu ex potestate retinendi; quum simul cum potestate remittendi eis dedit; quam alibi Matth. 18. significauit per verbum alligandi: qui enim potestatem habet ligandi peccatorem, seu excludendi eum à Regno Cœlorum, non est Index arbitrius, sed necessarius, quippe qui per negationem veniæ relinquit peccatorem exclusum à Regno Cœlesti, & ideo dicitur retinere peccata per negationem remissionis; & in eodem sensu dicitur accepisse clauis Cœli; quia quando alicui clauis dantur domus clauis, eo ipso fit medium necessarium recurrere ad illum, ut aliquis ingrediatur domum illam. Est ergo necessaria confessio coram Sacerdote, tanquam coram iudice ad obtinendam veniam peccati. Videatur Suarez dist. disp. 17. sess. 2. & Vázquez in præfati quæst. 90. artic. 1. dub. 2. qui latè vim huius illationis declarant.

Contra hanc argumentationem, & illationem fit communis obiectio ex peccatis venialibus, ad quæ remittenda in hoc Sacramento data fuit potestas Sacerdotibus in illis Christi verbis: & tamen non est necessaria eorum confessio coram illis, ut constet, ergo ex potestate illis verbis data non bene arguitur necessitas confitendi mortalia. Huic difficultati multa solent responderi. Varior solutio est, verbum *remittendi*, debere intelligi proprie de vtriusque peccatis: vtrique enim capacia sunt remissionis, acque ideo remittendi potestas debuit ad vtrique peccata extendi, & non d magis ad venialia, quæ leniora sunt, & facilius solent condonari. Verbum autem *retinendi*, seu alligandi, non potest æquè de vtriusque intelligi, quia non est in illis eadem aptitudo, & capacitas, ut retineantur: hæc enim retentio, seu alligatio, quæ à Sacerdote fit in terris, rata habetur etià in Cœlis, cum alligatus

fit in Caelis, qui alligatur in terra: peccata autem venialia non possunt hominem in Caelis, seu extra hanc vitam alligare, aut excludere à Regno Caelorum, ut constat: cum non auferant gratiam, quæ est semen gloriæ, & datus ad ipsam: quantumcumque ergo homo maneat cum vinculis peccati venialis, non potest manere ligatus in perpetuum, & per consequens ratione illius non potuit Sacerdotibus intelligi data potestas retinendi: quia hæc significatur per clauem Caelorum, quæ est ad claudendum; non potest autem claudere celum homini propter peccata venialia, cum hoc sit contra naturam gratiæ habitualis; ergo potestas claudendi; quæ eadem est cum hac potestate retinendi, seu alligandi, non potuit æquè intelligi de peccatis venialibus, sed de mortalibus, quæ verè retinentur, cum absque Sacerdotis consensu non possint vniquam auferri.

Contra dogma illud de confessionis necessitate plura solent auferri argumenta, quæ erudite examinantur, & solvantur à prædictis Auctoribus. Nos potissima breuiter indicabimus.

Primo ergo obicitur solet, quod Nestarius Archiepiscopus Constantinopolitanus propter scandalum ex nobilis matronæ peccato ortum confessionem in sua Ecclesia abstulerit, quod postea aliæ Ecclesiæ Orientales imitæ sunt. De hac historia agunt Bellarm. Suar. & alij. Videatur P. Valq. ubi supra qui dub. 3. magis ex professo rem totam persequitur. Verius itaque videtur, non fuisse ablatam confessionem secretam, sed quemdam morem Ecclesiasticum, quo penitentiarum Sacerdos ad crimina publica, & grauiora excipiendi designatus, discernebat aliqua, pro quibus publica penitentia ageretur, ut Ecclesiæ satisficeret ante communionem: quem morem propter illud scandalum Nestarius abstulit, & reliquit singulos sue conscientiæ, ut post confessionem secretam possent communicare, quamvis Ecclesiæ per publicam penitentiam non satisfecissent.

Secundo obicitur solet Chrysostomus tom. 1. homil. 1. in psalm. 50. & tom. 5. serm. de penitentia, & confessione, & tom. 2. hom. 4. de Lazaro: in quibus locis videtur ad confessionem exhortari quæ soli Deo fiat, & non hominibus, quasi ea sola sufficiat. Respondetur de Chrysostomi mente latius constare ex alijs locis eiusdem, in quibus necessitatem confessionis testatur; præsertim hom. 22. in 2. ad Cor. ubi acriter terret eos, qui differunt in confessionem cum spe longioris vitæ, & alijs, quæ affert Bellarm. In illis autem, quæ adducta sunt, agit de examine quotidiano conscientie, cuius vilitatem commendat, ex eo quod absque difficultate, & gravamine, quod affert confessio, adducat sæpe veniam peccati: per hoc autem non intendebat negare obligationem confessionis faciendæ debito tempore. Videatur Valq. dicto dub. 3.

Tertio obicitur Theodorus Cantuariensis Archiepiscopus relatus in c. ultim. de penit. dist. 1. ubi ait: Quidam Deo solummodo confiteri debere peccata dicunt, ut Graci. Quidam verò Sacerdotibus confitenda esse percipiunt, ut tota ferè sancta Ecclesia. Quod vtrumque non sine magno fructu intra sanctam sit Ecclesiam: in quibus verbis videtur tribuere Gracis, quod de confessione externa non curent: ergo non est ex diuina institutione.

Respondetur illa verba, ut Graci, alibi non haberi, sicut & alia multa illius capitis, neque etiam haberi in Concilio Cabilonensi secundo can. 33. ubi eadem verba habentur. Addit Nauar. de penit. dist. 3. in princip. super 1. partem glossæ n. 3. Theodorum hominem Anglum potuisse ignorare morem P. Ioan. de Lugo de Penitentia.

Graciæ remotissimæ ab Anglia. Sed ex hoc capite male reicitur, aut minuitur eius auctoritas. Ego enim nullum alium Theodorum inuenio. Archiepiscopus Cantuariensis, nisi quem Vitalianus Papa illuc misit anno 668. quem dicunt Bedæ lib. 4. hist. Anglica cap. 1. & Baronius tom. 8. anno 668. hominem doctissimum, qui non fuit Anglus, sed Tarfensis, & inter Græcos nutritus. Melius dici potest, defectum aliquorum Græcorum tribuisse Gracis indefinitè. Constat enim Græcos Sacerdotes, & Pontifices vsum confessionis Sacramentalis, cum celebrare debent, non habere, cum de hoc arguantur ab Eugen. quarto, in fine Concilij Florentini, atque id fatetur Arcadius de Sacramento penitentia, ubi affert causas, propter quas ille abusus apud ipsos fuerit introductus; scilicet, propter rigorem Canonum penitentialium, in quibus grauissimæ penitentia designabatur Episcopo, vel Presbytero, aliqua certa peccata committenti. Alioquin enim certissime constaret ex Sanctis Patribus Gracis confessionis necessitas, ut ex eorum verbis probant citati Auctores.

Denique Theodorus illum Græcorum vsum non probat; nam statim subiungit: Sed tamen Apostoli institutio nobis sequenda est, ut constitemus alterutrum peccata nostra, ubi aduerte, non ideo appellari institutionem Apostoli, quasi hoc solum sit Apostolorum præceptum, sed nomine institutionis, intelligit doctrinam Apostoli, qui hanc necessitatem, & efficaciam confessionis docuit.

Vrgeri posset adhuc ex verbis sequentibus, in quibus videtur negare efficaciam confessioni externæ. Sic enim ait: Confessio itaque, quæ soli Deo fit, quod est istorum; purgat peccata. Et vero, quæ Sacerdoti fit, docet, qualiter ipsa purgentur peccata. Respondetur tamen, illis verbis non negari efficaciam confessionis, sed determinari modum, quo tolluntur peccata: quasi dicat: idem est, qui ut Auctor principalis, condonat peccata, modus autem, quo communiter illa condonat, est confessio externa facta Sacerdoti; ideo enim statim subiungit; Deus namque salutis, & sanctitatis Auctor, & largitor plerumque hanc præbet sue penitentia medicinam inuisibili administratione, plerumque medicorum operatione; ubi iam concedit efficaciam ipsorum Sacerdotum absolutioni: illud autem, quod dicit, plerumque Deum concedere veniam inuisibili administratione, desideratur in capitulis, ut notatur in additionibus illius textus, ubi totus textus magis purus legitur.

Quarto obicitur Ambrosius in cap. 22. Luca relatus in c. 1. & 2. de penitentia dist. 1. his verbis: Petrus doluit, & flevit, quia errauit, ut homo. Non inuenio quid dixerit, inuenio quod flevit. Lachrymas eius lego, satisfactionem non lego; sed quod defendi non potest, abluí potest: lauant lachryma delictum, quod voce pudor est confiteri. Et venia fletus consulant, & verecundia. Lachryma sine horrore culpam loquuntur, &c. Respondent aliqui, Ambrosium ibi solum negare necessitatem confessionis publicæ, sed non videtur ad mentem Ambrosij: cuius duplex alius sensus videtur esse in illis verbis, quem vtrumque magis explicuit tom. 5. sermon. 48. Prior est, quod Petrus non defendit, non excusauit quod fecerat; non orauit, seu declamauit in causa, ut se tueretur: quod significant illa verba: lachrymas eius lego, satisfactionem non lego; & sermone citato addit: lachryma causam non dicunt, & misericordiam confidunt. Posterior sensus est, quod Petrus veniam

*An ex Christi institutione confessio
fieri possit cuilibet Sacerdoti?*

non postulavit verbis, nec aliquid dixit Deo, nisi flere: qui melior, & aptior modus est veniam impetrandi, quando, scilicet, cum Deo agitur, quam si venia explicite petatur. Quem sensum explicat Ambrosius verbis sequentibus: *Inveni, cur tacuit Petrus, ne tam cito venia petito plus offenderet. Ante plendum est, sic precandum. Et in citato sermone addit rationem: Solet enim citius mereri indulgentiam, qui verecundius deprecatur. Non ergo dicit Ambrosius, sufficere lachrymas absque proposito confitendi, sed quando cum Deo agitur, facilius veniam impetrari lachrymis, quam verbis, quibus vel peccatum manifestemus, vel excusemus, vel veniam petamus.*

13.
Quinta ex
Cassiano,

Quintò obicitur Cassianus collat. 20. cap. 8. vbi sic ait: *Postremo quis est, qui non possit suppliciter dicere: peccatum meum cognatum tibi feci, & iniustitiam meam non operni, ut per hanc confessionem etiam illud confidenter subiungere mereatur: & tu remisisti impietatem cordis mei? Quod si verecundia retrahente, revelare ea coram hominibus erubescis, illi, quæ largiri non possunt, confiteri ea ingi supplicatione non desinas, ac dicere: iniquitatem meam ego cognosco, & peccatum meum contra me est semper: tibi soli peccavi, & malum eorum te feci, qui, & absque ullius verecundia publicatione curare, & sine improprio peccata donare consuevit.*

24.

Hæc verba dupliciter possunt explicari. Primò, ut intelligantur de confessione publica, quæ apud Monachos erat in usu, quam tamen si aliquis propter verecundiam fugiebat, poterat lachrymis, & confessione secreta satisfacere. Qui sensus colligi potest ex illis verbis, *Coram hominibus, in plurali, & ex illis absque ullius verecundia publicatione*, quæ solum videntur excludere confessionem, & verecundiam publicam. Secundò possunt intelligi, quasi in iis hortetur Auctor ad confessionem, & pœnitentiam coram Deo faciendam per veram contritionem, non quia excludat confessionem suo tempore faciendam, sed quia hoc etiam sit medium ad obtinendam veniam: vel certè, etiam si contritio non sit perfecta, sit medium saltem remotum ad impetrandam veniam, & spiritum veræ contritionis: nam ibi Cassianus enumerat plures modos obtinendi veniam, qui fere omnes non sunt ex se sufficientes ad æquatè ad iustificationem, sed dispositiones remotæ, ut sunt ieiunia, & carnis afflictio, elemosynæ, morum emendatio, cura de salute proximorum, oratio, & invocatio Sanctorum, & denique condonatio eorum, quæ adversus proximum habemus; inter quæ ponit etiam penultimo loco illud medium supradictum confitendi peccatum coram Deo: non quod sit proximum remediū, sed saltem remotum, sicut & alia enumerata: de quibus omnibus postea subdit: *Quisquis igitur ad indulgentiam suorum criminum desiderat pervenire: istis se semetipsum aptare (hoc est, disponere) studeat instrumentis, nec obdurati cordis pernicacia à remedio salutaris fontem tanta pietatis aueriat; quia etiam si hæc omnia fecerimus, non erunt idonea ad expiationem scelerum nostrorum, nisi ea bonitas Domini, clementiaque deleverit. Qui cum Religiosi conatus obsequia supplici mente à nobis oblata perpexerit; exiguos parvosque conatus immensa liberalitate persequitur, &c.* Ex quibus verbis constat, non omnia, & singula illa media posita fuisse ab ipso, quasi ex se solis sufficerent ad veniam peccati afferendam; sed quasi media saltem apta, quæ disponant hominem ad obtinendam gratiam iustificationis. Alia argumenta faciliora, & eorum solutiones, videri possunt apud Bellarm. & alios supra adductos.

Cassian.

Affirmativa sententia tribuitur Armachano lib. 10. de questionibus Armenorum à principio, quam Durandus diff. 19. q. 2. reputat non improbabilem. Negativam tenent omnes Catholici, & quidem in hoc puncto potest esse quæstio de re, & de nomine. De re enim erit contraversia, si aliquis dicat, ita à Christo habere omnes Sacerdotes ex vi suæ ordinationis potestatem absolventi omnes Christianos, ut si applicetur alla, scilicet, confessio cum dolore requisito; absolutio non possit esse invalida, licet sit illicita propter Ecclesie prohibitionem: quod videretur dicere illa sententia, iuxta quam, licet Sacramentum etiam sit invalidum, quando pœnitens scienter contra Ecclesie prohibitionem vult confiteri huic Sacerdoti: tunc enim peccaret in ipsa confessione, & per consequens careret dolore, & proposito requisito ad valorem Sacramenti: ceterum quando ex parte pœnitentis non esset illa mala fides; Sacramentum esset validum, siue ex parte confessarii esset mala fides, siue non esset. Secundò verò inter eos, qui negant, potest esse quæstio de nomine, an scilicet, Sacerdos dicendus sit accipere in sua ordinatione totam potestatem, & iurisdictionem ad absolvendum; an verò solum aliquid illius, ita ut completa potestas ab alio postea accipienda sit.

Circa primum ergo quod est de re, certissimum est ad valorem Sacramenti non sufficere solum id, quod accipitur in ordinatione. Ita habetur in Trident. sess. 14. c. 7. vbi dicitur, nullius momenti esse absolutionem, quam Sacerdos profert in eum, in quem ordinariam, aut subdelegatam iurisdictionem non habet; & can. 11. damnat eum, qui dixerit, Sacerdotem sine licentia Prælati superioris verò absolvere à casibus referatis, vbi aperte negatur valor absolutionis, quando deest facultas superioris. Idem magis implicite definitum fuerat in Concilio Florentino ab Eugenio in suo decreto, vbi dicitur, ministrum huius Sacramenti esse Sacerdotem habentem, vel ordinatam, vel delegatam potestatem, in quo tanquam in re ad dogmata pertinentem conveniunt omnes Theologi.

Contra hanc veritatē duplex est difficultas. Prima ex verbis Christi: *Accipite Spiritum Sanctum: quorum remisistis peccata, remittuntur eis, &c.* quæ cum singulis Presbyteris in sua ordinatione dicitur, videntur universali ter intelligenda, ut sonant; ergo absque ulla alio habet Sacerdos ex sua ordinatione potestatem absolvi omnes à suis peccatis. Secunda difficultas desumitur ab exemplo aliorum Sacramentorum: quia enim Episcopus habet potestatem confirmandi, & conferendi ordines, & Sacerdos habet potestatem vngendi infirmum, licet nec Episcopus possit licite confirmare, aut ordinare non subditum, nec simplex Sacerdos possit licite vngere absque licentia Parochi: Confirmatio tamen, ordinatio, & vntio valide erunt, quia ad hæc materia, forma, & minister cum facultate, in ordinatione, aut consecratione accepta: ergo absolutio etiam, licet feratur in non subditum, valida erit propter eandem rationem, licet non sit licita.

Utriusque difficultatis solutio pendet ex ratione peculiari, quæ est in hoc Sacramento: quam rationem ponderavit Concil. Trid. illo c. 7. ad probandam hanc doctrinam, his verbis: *Quoniam igitur natura, & ratio indicij illud exposcit, ut sententia in subditos auctoritate feratur; persuasum semper in Ecclesia*